

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:

centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főtitár 38 szám földszint. — Értekezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban. Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába Könyvnyomda és Papírárugyár r. t. küldendők. Kiadóhivatali megbízott: Szigeti Béla főkönyvelő. Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Czirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Vármegyei közgyűlés.

E hó 5-én tartott rendkívüli közgyűlésen Zeyk Daniel főispán elnököl s az esős időjárás dacára a bizottsági tagok szép számmal jelentek meg. A községi és körjegyzők s a segédjegyzők illetményeinek szabályozása végett járásokként becsülő bizottságok lévén alakítandók, megválasztattak, részben a főispán által kinevezettek:

1. Marosújvári járásba: rendes tagul Zeyk Endre, Gegő Károly, Gáspár János, gróf Bethlen Sándor; póttagul Bosa Benedek és Szász József.

2. Nagyenyedi járásba: r. t. gróf Busseul Henrik, Zeyk Gábor, Imreh József, Török Bertalan; p. t. Horváth László és Major János.

3. Verespataki járásba: r. t. Schmidt György, Raiffai Zsigmond, Ajtai Árpád, Ebergényi Soma; p. t. Bokanics György és Urbán Mihály.

4. Magyarigényi járásba: r. t. Szöllösi Károly, Molnár Károly, Vadady Gergely és Oelberg Gusztáv; p. t. Tókos Sándor és id. Kontz Albert.

5. Alvinczi járásba: r. t. Batta Bertalan, Ávéd Jákó, Glück Adolf és Benedek Károly; p. t. Totóán Joachim és Jónás Gyula.

6. Kisenyedi járásba: r. t. Demeter Lajos, Kolombán János, Szalánczy Jenő és Potoczky Antal; p. t. Virág József és Kolbászi Szilárd.

7. Balázsfalvi járásba: r. t. dr. Marka Izidor, Kovács N. Ferencz, Szántó Károly és Dobolyi Zsiga; p. t. Turzán Gyárfás és Rades Dávid.

A községi jegyzők magán munkálatait megállapító szabályzat póttolattott azzal, hogy a telekkönyvi kérvényekért járó díj 3 koronában állapított meg.

A vm. mértékhatósági hivatal Nagyenyed város kezelésébe menvén át, vezetőül Selmecci István nevezetik ki.

Az államépítészeti hivatal részére átengedett helyiségek bére 400 kor. összegben lett megállapítva.

Nagyenyed r. t. város által létesítendő közcélú építkezésekre és vásárlásokra 170.000 kor. kölcsön felvétele engedélyeztetett.

Nagyenyed r. t. város által alkotott szabályrendelet „a házaló kereskedés eltiltásáról” jóváhagyás végett pártolólág felterjesztetett a belügyminiszterhez.

Gyulafehérvár sz. kir. város által építeni szándékolt közbiztonsági költségeire 60.000 kor. kölcsön felvételét határozta el, melyet Schuster J. és társai megfélembetettek. A közgyűlés az építési határozatot jóváhagyta, a kölcsönnyelvet pedig illetékes jóváhagyás végett a belügyminiszterhez terjesztette fel.

Megsemmisített Alvincz község képviselőinek közgyűlési válaszára, mivel Vajna György közgyám nincs a községi választók jegyzékében.

Vingárd, Poklos, Csüged, Sósapatak, O.-Dálya és Nagy-Cserged községek ügyeinek elintézése után elnökölő főispán a bizottsági tagok eljenzése között a gyűlést bezárta.

SZEMLE.

Ez a hét az általános esőzés, a szövetkezetek és a mezőgazdák gyűlése volt. A rettenetes szárazság után, az inséggel fenyegető tél előtt éppen megfelelő helyzet. Az eső talán javít a nagy takarmányhiányra és a községi hiányra pedig — ámbár a valóság hála Istennek még csak pár hónap múlva áll be — már behozta az amerikai kukoricát s a boszniai, tiroli szénát. Akinek pénze van, drágán az igaz, de legelőbb van mit. És ilyen általánosan szomorú helyzet közepette tartja Budapest a „Nemzetközi szövetk. kongresszus” üléseit rendkívül érdekes programmal, melyen résztvesznek Európa legkiválóbb, fényes sikereket felmutató közgazdasági vezetők, kik a mezőgazdák és iparosok szövetkezéseinek eszméjét diadalra juttatták. Nagyon sajnáljuk, hogy az erdélyi részektől egyedül csak dr. Wolff Károly Nagyszébenből, a Raiffeisen szövetkezetek kötelekéből veszen részt, mintha mi erdélyiek csak költségek, adósságot csinálni, flanczolni és rosszul gazdálkodni tudnánk, a szövetkezet pedig egyedül a takarékpénztárak — némelyik 10% és több kamattal dolgozva — képviselnék. Pedig mennyi „Gazdasági egyet” van s ezek mennyi felolvasást pocsékolnak el hiába! Egy jól szervezett falusi szövetkezet példája, egy jó gyümölcsfakkal beültetett határ természetének eredménye talán több sikert aratna s jobban buzdítana.

A felolvasások mellett tehát a szövetkezetet is meg kellene kísérni.

Vége a vakációnak, miniszterünk is haza kerültek Budapestre. Igazi vakációja ugyan csak annak volt, akinek egészségi állapota miatt pár hétre furdőre kellett menni, de még ezek sem élvezték a „dolce far niente”, az édes semmittevézés gyönyöreit. Azt a nagy munkát kell előkészíteni, mi a törvényhozásra vár, az országos csapás miatt bizony kedvezőtlen pénzügyi kilátások között. A költségvetés helyes összeállítását most a főfeladat.

Pittreich közös hadügyminiszter derekasan igyekezik megfelelni a hadsereg körében a magyar követelményeknek. Csak nem rég volt olvasható a felhívás magyar nyelvet jól értő jogászokhoz a hadbírói állásra való lépés iránt, igen tisztességes segélydíj mellett. Most a katonai nevelő intézetek részére új tantervet adott ki, mely szerint néhány katonai és általános művelődési tárgyat magyarul kell tanítani s e végből a magyar tanításra alkalmas tanárokat ki is nevezte. Együtt a katonai hatóságoknál, parancsnokságoknál a magyar levelezés elvégzésére alkalmas tisztek beosztásáról is gondoskodik. A nemzeti nyelvnek és a nemzeti szellemnek folytonos fejlesztése és erősítése ugy a parlamentnek, mint a társadalomnak elsőrendű feladata és kötelessége, csak ha mindkettő teljesíti komolyan feladatát, lehet reményünk teljes sikerhez. Heccezzekkel, lármával csak időt veszteszünk, komoly munkával sikert aratunk. Jóval több eszes fiúk menjenek mennél nagyobb számmal a katonai iskolákba.

A japánok megint győztek szept. 1—3. harcokban Liaojangnál. Több mint félmillió katona, 1200-nál több ágyú dörgése között viaskodott ott, holtakban, sebesültekben borzalmas veszteséget szenvedve. A japán alapos tudás, bámulatos fegyelem, mely önfeláldozó lelkesedéssel párosul, — a tiszteknek és közkatonaiknak egymáshoz való ragaszkodása és az a mély belátás, fényes tehetség, mely Oyama, Kuroki, Nodzu és Oku vezérletét jellemzi, — legjobb példát szolgáltat a mi katonai nevelésünk vezetői részére. Csak tessék alaposan tanulmányozni a sikerek okait.

TÁRCZA.

A Barcsaiak eredete.

(Folytatás)

1363-ban, tekát a Barcsaiakat comesi címmel illető oklevél keltéhez igen közeli időben Hátszeg vidékén számos kenézséget találunk: „universi kenezii et seniores Olachales ipsius districtus Haczok.”

De nemcsak a szorosán vett Hátszeg vidékén, hanem Déva várához tartozó területen is — Barcsai eredetileg bizonyára Déva vár tartozéka volt — találunk kenézségeket, példával erre az imént idézett oklevél szolgál, melyben Zalas d birtokát vitatják Stroyka és Zayk oláh kenézek.

Ezek alapján úgy védekedem tehát, hogy Barcsai község eredetileg szintén oláh incolátus volt, a Barcsaiak ősei pedig annak kenézei. Hogy az idézett oklevél miért illeti comes címmel őket és miért nem nevezi egyenesen kenézeknek, annak magyarázatát az intézmény természetében találjuk.

Hunfalvy írja idézett művében, hogy a kenézek lassanként magyar nemességet szerezvén magoknak, természet szerint meg is magyarosodtak. Bizonyítékul egy oklevelet hoz fel, melyben az erdélyi káptalan 1408-ban bizonyítja, hogy előtte István, a ponori Choele

fia és Haczokon lakos a maga és testvérei Várb, Dömötör, Danos és Gyurkos nevében óvast tett Juga ellen, ponori Szainszló fia ellen, a ki az elváltat közös kenézségnek negyed részét magának nemesi címmel tulajdonítja, nekik nagy sérelmökre. Ellene mond tehát mindenféle titkos, vagy nyilvános beiktatásnak Ponori birtok negyed részébe.¹⁰

A megnevesedett és magyarosodó oláhok kiléptek a közoláhság rendéből és népéből, kenézi jellegüknél ezáltal

A család birtokában levő 1462-ki oklevél az örök jogon birt hunyadmegyei Barcsa és Sállalva községekről emlékezik, világos bizonyítékul annak, hogy ezt megelőzőleg a család tényleg királyi adományt nyert, s így érthető, hogy nevék mellől a comesi cím az oklevelekben elmarad.

¹⁰ M. Schwartzner, i. h. 155. l.

tal nagyobb tekintélyre tettek szert s így ahhoz ragaszkodni többé okuk nem volt.

Érdekükben állott azonban a lakosság kiváltságait, a község immunitását továbbra is megőrizni, ezért kértek királyi megbízást, lettek királyi tisztviselők: comesek. Ez az állapot csak akkor szűnik meg, mikor a községre királyi adományt nyer a család, a mikor is a comesi bíraskodást fölváltja a földesuri bíraskodás s a letelepültek a földesur jobbággyai lesznek.

Egyébként is tudjuk, hogy a kenézség és kenézi birtokok a XV-ik századdal teljesen eltűntek, átalakultak.

Nézetem helyessége mellett bizonyít azon körülmény is, hogy az említett Barcsai László és János atyja Smuracus az oklevelekben mindig magister címmel jön elő, már pedig a magister az idegeneknek

EGYÉVES ÖNKÉNTESÉKNEK

365 3—16

egyenruhákat és teljes felszereléseket, a szabályoknak teljesen megfelelően, legcsinosabb és legjutányosabban szállít **KRAUSZ A. és FIA** főhercegyi udvari szállítók, a m. kir. 21. honvéd gyalogezred szerződött szállítói, egyenruházati intézet **Kolozsvárt**. Árjegyzékek ingyen.

Értekezlet az inség-ügyben.

Zeyk Dániel, vármegyénk érdemes főispánja f. hó 5-én délután értekezletet hívott össze, hogy az inség elhárításának módjait felől eszmecsere után egyes megállapodások jöjjenek létre. Megnyitó beszédében fölemlítette, hogy a főszolgabírákat a járásuk területén mutatkozó bajokról való jelentésre felszólította s a felhívásának dicséretre méltó buzgalommal feleltek meg. Erős akcióval és hatályos segítséggel lehet a bajt orvosolni. Reméli, hogy a beruházási törvény által teremtett alpból inségmunkák teljesítésére nyerhetünk bizonyos összeget, továbbá állami támogatásra is lehet valószínűleg számítani az inségesek részére adandó kölcsön s a keresésképtelenek segélyezése céljából s végül reméli, hogy a társadalom is teljesíti kötelességét. Az értekezlet tagjait felkérte nyilatkozni a kérdések felől. Először Szász József alispán tájékoztatta az értekezletet, hogy a vármegye alapjainak rendeltetése szigorúan meg van határozva és azért talán csak egy kisebb alpból lehetne némi kölcsönt adni. Gáspár János felveti azon eszmét, hogy egyes községek is vehetnének kölcsönt kisebb inségmunkák teljesítésére. Főispán a községi utépítkezések számbavevétel tartja szükségesnek. Az adóbehajtások felfüggesztése végett felterjesztést tesz. Dr. Varró polgármester szerint ma csak általános elvi nézeteket lehet javasolni, így pl. helyes volna a korcsmai zárórák iránt szigorúbban rendelkezni; a takarmányszükség fedezése felől intézkedni. Ugy véli, hogy a közmunkákon kívül egyes birtokosok is nyújthatnak kereset adó munkát. Novák Ferenc polgármester figyelmeztet a vetőmag-szükségletre. Kölcsönökre valószínűleg nagyobb összeg kell. Községek részletes adatokat kell gyűjteni. Török Bertalan úgy véli, hogy inségmunkákkal jelentékenyen lehet segíteni. Ezen kívül a községek kötelessége volna első sorban gondoskodni az inség enyhítéséről, amit ezek nem bírnak meg: ahhoz az állam s a társadalom kell, hogy segítséget nyújtson. Azért szükség lesz részletes adatgyűjtésre, hogy az állam s a társadalom segélye megfelelő arányban jusson támogatásra, első sorban a teljesen keresésképtelenek javára, mert a többiek részint inségmunka, részint egyes kisebb nagyobb birtokosoknak tehető szolgálat, részint kölcsön útján megmenthetőek lesznek. Székelyhidly Viktor oly fontosnak tartja marhaállományunk megmentését, hogy elegendő takarmány beszerzését ajánlja a kormány útján. Miski József polgármester a „Nagyhegy” utmunkájának kiadásáról kér intézkedni. Albert Iván főmérnök tudatja, hogy erre a célra 146000 k. van felvéve. Inségmunkával óhajtja a szárazvámi út kiépítését, M-Sülye és Ozd között egy összekötő vonalat, — a gyulafehérvári—szekési vonalon az O-Herepe és Berve közti szakasz áthelyezését s ezzel együtt a strázsa—oláhgyirői kiágazás kiépítését s végül az oláhdályai ut leereszkedőjének s a felenyed—abrudányai utnak ki-

(hospes) saját kebelükből kinevezett bírájuk volt.

Röviden, vázlatzerűen ezekben kívántam kifejezni álláspontomat a Barcsaiak eredetét illetőleg. Ennek hathatós támogatását vélem találni abban is, hogy a családi hagyomány is idegenben kereste a család törzsökét, ösül állítván a horvátországi bánt, Márkot. De álláspontom helyessége mellett szól azon körülmény is, hogy mindazon hunyadmegyei családok, melyeknek eredete a XIV. századba folyulik, kivétel nélkül oláh származásúak, így a Zeyk, Kendeffi, Hátszegi, Szilvási, Nopcsa és a Nalácsi családok is.

Fényes bizonyítéka ez egyrészt a magyarság assimiláló képességének, de másrészt azon történelmi ténynek is, hogy a magyar nemzet fehérlő lelkülettel ölelte keblére mindig a nemzetiségeket, ha ezek a magyar állami eszmét megértetni tudták. Loyálisan nyitott tért számukra az érvényesülésre, ha a nemzeti gondolatától áthatva a magyar nemzeti állam föntartásáért küzdtek és szeretettel testvériesült vele a társadalom minden rétegében, ha azok abból nem kívánni, de benne élni akartak.

Büszke öntudattal tekinthetnek tehát multjukra vissza a Barcsaiak, mert őseik fényes bizonyítékát adták annak, hogy a magyar államban magyarok és csakis magyarok akartak és tudtak lenni, a magyar állameszméért hiven harcolni, élni és meghalni.

(Vége.)

Sándor Imre.

építését. Imreh József főszolgabíró kéri, hogy a nagyenyedi járásra nézve tett előterjesztése teljesen figyelembe vétessék. M-Lapád—Vadverem—Bénye felé, továbbá Oláh-Lapádtól Hidas és Megyerék—Kis-Sölymos—Balázsfalva felé út építtessék. Gáspár János szerint főleg mezőgazdasági inségről lehet szó. A napszamos, a részies földműves s a kisbirtokos családokra kell figyelemmel lenni. Tizezer családra teszi ezek számát, kiknek 30.000 mm. kukoricára volna szükségük, melyből a munkaképtelenek ingyen, a többiek két évi várakozásra kölcsön kapnának. Bójtó Kálmán főszolgabíró előadja, hogy a marosújvári járásbeliek gróf Bethlen Sándor elnöke alatt már értekeztek s megállapodtak a szükséges módzatokban, melyeket a „Közérdek” már közölt is. Minden községben inségbiztoság lesz szervezendő, mely szükség esetében azonnal akcióba lép a központonál összeköttetésben. — Zeyk főispán összegezte a főbb kívánalmakat s ezek tekintetében való előterjesztés tételre az alispánt felhíván, az értekezletet éljenzés között bezárta.

-k.

Színház.

Szombaton a Népszínház ez idei újdonsága a Vándorlegény zsufozásig megtöltötte a termet közönséggel. Meg is érdemelték színészeink a tömeges látogatottságot.

A darab két kedves fő szerepét Straubinger vándorlegényt (Pápay) és Okuli vadleányt (Tábori Frida) valóságos művészettel játszották meg. — Az énekszámok kitűnő precizitással mentek. — Kivéve a harmadik felvonásbeli triót, melynek gyengén sikerültéért nem Pápayt és Táborit rójuk meg. Szép alak, kellemes jelenség volt Fülöp herceg (Gózon).

A harmadik felvonásban, az agg harcos esküvéje utáni jelenetben Pápay és Tábori Frida csillogtatták művészetüket.

Vasárnap a tűzoltó mulatság miatt kevésé telt ház mellett a Vándorlegény került másodsorú színre. — Az előadásról megint csak azt írhatjuk, a mit az elsőről. Kitűnő összhang, kedves játék.

Hétfőn másodsorú adták a Tavaszt. A szereplők közül az ügyvéd (Gózon), az írodavezető (Pápay) és a falusi szobaleány (Tábori) arattak zajos tetszést. — A kedves fűtykuptét és a kake-valet a közönség zajosan ujrátza.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldal terjedelemben jelenik meg.**

— **Hymen.** Hegedűs János mérnök, néhai Hegedűs Gyula főmérnök derek fia, jegyet váltott Kuthy Annával Debreczenben. Szívvel gratulálunk.

— **Szülők figyelmébe.** A helybeli állami elemi iskolák megnyitása f. hó 9-ről 12-re halasztott. A beiratkozás tehát még 7-én, 8-án is eszközölhető. Kértenek a szülők, hogy ezen idő alatt tanuló gyermekeiket okvetlen irassák be.

— **Tűzoltó mulatság.** Csuf időben, rossz előjelek között indult meg derek tűzoltóink ez idej mulatsága. Egész nap esett az eső. Delután csak úgy szakadt. Ugy 5 óra felé zaszalóval és zöldagakkal díszített tűzoltó fecskendő robobott végig városunk főbb utcáin, jelezve, hogy a mulatság, dacára a csuf időnek, megtartatik. Hat órakor vig zenezővel vonult fel az egyesület a főparancsnok és parancsnok-sági tagokkal a sétatéri tánczterületre. — Bevált a tűzoltók reménye, ha nem is teljes mértékben, mégis voltak szép számmal. Vig hangulat volt. Tánczoltak, mulattak derek tűzoltóink a közönséggel együtt a reggeli órákig. A négyeseket 70 pár tánczolta. Az anyagi eredményről még ez idő szerint nem számolhatunk be, mert mint értesülünk még folyton érkeznek nemes szívű adakozóktól felülfizetések, kik tűzoltóink önfeláldozó munkáját méltányolják.

— **Orgyilkos bosszu.** Kádár György maroscsügedi körjegyzőt f. hó 4-én éjjel 11 órakor egy eddig ismeretlen ellensége az ablakon keresztül meglötte. A golyó lapoczkáján hatolt be s valószínűleg életveszélyesen megsebesítette a derek tisztviselőt.

— **Bátor csendőrök.** A marosszentbenedeki csendőr-őrsöt a minap arról értesítették, hogy a közeli Magyar-súlyén negyven tagból álló cigány-banda garizdálkodik. Simon Náthán őrsvezető egy csendőr kíséreté-

ben azonnal keresésükre indult, gondolván, hogy a falubeliek segítségével valahogyan csak elbánik a cigányokkal. Meg is találta a bandát a falu határában. Hatalmas tűzrakas körül ültek és puliszkát főztek. A két csendőr eleinte meghökken, mert fegyver ide vagy oda, de negyven ember két csendőrré egy kicsit sok, a falutól pedig el voltak zárva. A bátor két ember végre is hirtelen elhatározással a társaságra tört. Óriási kavardás támadt. Az asszonynépség és a rajkóhad felsivalkodott és a csendőrökre támadt, hogy addig is lekapja őket a lábukról, míg a férfiak a szekerekről magukhoz veszik szerszámaikat és fegyvereiket és védik szabadságukat. A csendőrök azonban utjokat vágták s heves küzdelem után elfogták az egész bandát. Valóságos diadalmenetben kísérték be Magyar-súlyére az egész karavánt.

— **Táncziskola.** Herlitska Nándor helyeli táncz-mester Tövis-utca 45. sz. a, levő saját táncztermében szept. 10-től 6 hetes zártkörű táncztanfolyamot nyit a tanuló ifjuság részére.

— **Nyilvános számadás** az asszonynépei műsoros estély jövedelméről. Összes bevétel 522 korona. Kiadások összege 217 k. 26. fill. Tiszta jövedelem 304 k. 74 fill. Az estélyen felülfizettek: Pallós Albert 50 k. br. Bánffy Kazimir 20. k. gr. Bethlen Sándor 20 k. gr. Busseul Henrik 20 k. Imreh József főszolgabíró 20 k. Imreh József birtokos 20 k. dr. Lengyel György 20 k. Tunyogi János 20 k. dr. Jenei Elek 15 k. Fazakas Árpád 10 k. Nagy József 6 k. Dezső Zsigmond 5 k. Finna Béla 5 k. Farkas András 5 k. Gönczi Gábor 5 k. Horváth Pál 5 k. Jancsó Lajos 5 k. Magyarosi Albert 5 k. Nagy Pál 5 k. Reich Béla 5 k. Veress Sándor 5 k. Tüke János 5 k. dr. Csekme Ferencz 3 k. Abraham Gábor 2 k. Ince Miklós 2 k. Kovács Sándor 2 k. Lőte Lajos 2 k. Major Zsuzsána 2 k. Pásztor Gyula 2 k. Pásztor István 2 k. Tábori Albert 2 k. Tüzes Salamón 2 k. Bakcsi Béla 2 k. Bakcsi Sándor 2 k. Harmath András és Sala Jenő 1—1 k. Fogadják a nemes szívű adakozók az egyház legforróbb köszönetét.

— **Pályázati hirdetmények** a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához u. abban a következők érkeztek: Államépítészeti hiv. Kolozsvár: kolozsvári m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola szouterrainjének szárazzá tételére. Kir. fegyintézet Szamosújvár: bóranyagok szállítására IX/20. szürke fonal szállítására IX/21. elelmi cikkek, világító es tüzelőanyag szállítására IX/28. Áll. vasgyárak igazgatósága: kenő es világítóanyag száll. IX/15. Máv. üzletvezetőség Szeged: kavics szállításra október 5. „Mav” Budapest-jobbpart: gázgörek szállítására szeptember 20. Máv. igazgatóság: 1. kencez es fényház szállításra október 18; 2. villamos izzólámpák szállítására október 20; 3. fényképezési leltári tárgyak eladására október 4; 4. lenolaj kenőce szállítására szeptember 27. 5. koolaj szállítására szeptember 23; 6. különféle ásványolajok szállítására szeptember 21; 7. viaszosváson kárpitok szállítása szeptember 17. Ezen hirdetmények a kamara irodájában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Közgazdaság.

Lombszéna készítése.

Az idej szük takarmánytermés mellett oly anyagok kerülnek fel takarmányozásra, a melyek ezelőtt nálunk ily célra nem használtattak. Ilyen az erdei lomb is, amelyből kitűnő minőségű széna készíthető s amely egész jól helyettesítheti a takarmányt. A lombszénáról es annak készítéséről Berendy Béla m. királyi erdőmester a következőket adja elő.

A falevelek ugyanazokat a szerves anyagokat tartalmaznak, mint a fűvek. A fiatal, de már kifejődött levelek több légenyt es kevesebb ásvány alkatrészt tartalmaznak s enelfogva az állatok által legkönnyebben emészthetők. Mindazonáltal az egész fiatal, fejlődésének kezdetén lévő levelek etetése nem tanácsos, mert azok a francziák által „le mal de bois”-nak nevezett betegséget okozzák, mely abban nyilvánul, hogy a jószág valadeka véres es a teje elapad. A fagy következtében hirtelen lehullott s már félig száraz leveleket a marha nem szereti, de minthogy az tápláló es nehogy karba veszszen, azért más jómínőségű es zamatos takarmány-nyal szokás keverni. A lombtakarmányt különösen hízó jószágnak adják, tejelő állatoknak nem tanácsos, mert a tej különös ízt kap. — A falevelek a legtöbb tápláló anyagot július hónapban tartalmazzák, ősz felé hovatovább mindinkább kevesbedik tápláló anyaguk.

Az 1893. évi rendk. cziországi megyék m. miniszteri körrendelet érték: a) az akác-, zöldlevelével; b) ugy. lével es c) ez erde. tüivel.

A faleveleket vagy vetetlenül a levélhullásban igen költséges lombja igen magasan es ligetek szelén, v. ságosabb a lombszed. ki vannak fejlődve, i. be. eszi. A gyűjtést val, vagy a fának va. denkor megkimélve.

Az összegyűjtött le. a gyakorlatban, az. melés alatt, amint. mekben való eltart. nehezen száradó le. a leveleket többé-k. megtartani. Ezt ele. tag levélreteget me. es árnyékos helyen. tartalma elpárolog. maradnak a levele. De nemcsak a. sarjakat, fattyuhajtá. adni. A levéltakarm. következők: a) a je. csak a juh es kecsk. általában kedvelte. ban nem, csak száraz. d) a kocsántal. n. töl. ősz felé tanácsos a. e) a szilfa leveleit. hársfa es sóskaborb.

Mindazonáltal ma. nyugat államaiiban. nyozás van leginká. mos helyen a kőrís. sokou, a réteken e. tásból eredő köve. ger-ekre horadják, m. ahol az kitűnően te. hogy a kőrís sovár.

A teljesen kifej. dik évben lenyési. juhokkal etetik; 10. két évben a galya. szedik le az ágak. nek tettek már kit. módon lombtakarm. megszokott szelén. nevezik, ami talán. hogy lebegő rétek.

Kétségtelen, ho. állat eleinte von. kényszeríti. Kör. vagy gumós takar. A megfásult ágak. mert az állat szá. A lombnak me. lönösen most, a. szelvezeteti a fak.

Vetőmagvak. Már évek óta t. év ezen idősz. tavaszi zöld tak. rendkívül vagy. készletek roham. takarmány hiány. közönségnek, ho. ből mint például. szős búkkó. mielőbb fedezze. egyes gabnafaj. a hatsoros bu. roz s.

Jegyzésel

Vöröshere
Luczerna
Muhar
Ősziborsó

STEIN S. és Társa

Első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVÁRT,

Mátyás király-tér 2. sz.

Szülők figyelmébe!

Van szerencsem az igen tisztelt szülők figyelmét kizárólagos gyermekruha üzletemre felhívni. Iskolába járó leány- és fiuruhák 1 évestől 14 évesig. Torna ruhák. Őszi es téli kabátok, fehérneműk, kötények, kalapok, harisnyák nagy választékban, jó formában es kivitelben jutányos árban kaphatók.

Vidéki rendelésnél elég a gyermek kora es a ruha színének megnevezése.

MIEDER-készítés mérték szerint

a legújabb formában es kényelmes viseletü.

Szíves pártfogást, kér

STEIN S. és TÁRSA.

Szamos

Az 1893. évi rendkívüli szárazság alkalmával a franciaországi megyék mezőgazdasági osztályához intézett miniszteri körrendelet szerinti 100 kg. széna egyenértékűvel: a) az ákác-, fűz, és hársfának 150 kilogramm zöldlevelével; b) ugyane fanemek 80 kg. száraz levelel és c) ez erdei fenyőnek 275 kilogramm zöld tüvel.

A faleveleket vagy legalyazással, vagy pedig közvetlenül a levélhullás után gyűjthetjük. Zárt szalárdoban igen költséges a gyűjtés első módja, mert a fák lombja igen magasan van. A szabad állásban, az erdők és ligetek szélén, vagy az egyedül álló fákról gazdaságosabb a lombszedés, mert ezeken a levelek jobban ki vannak fejlődve, nedvüsbbebbek s az állat is szívesebben eszi. A gyűjtést létráról, vagy rudra erősített ollóval, vagy a fának vastagabb ágairól végezhetjük, mindenkor megkímélve a fa vég- és csucshajtásait.

Az összegyűjtött levelek eltartására kétféle mód van a gyakorlatban, az elvermelés és a szárítás. Az elvermelés alatt, amint a szó is kifejezi, földbe ástott vermekben való eltartást kell érteni; ezt rendszerint a nehezen száradó leveleknél és akkor alkalmazzuk, ha a leveleket többé-kevésbé nyers állapotban kívánjuk megtartani. Ezt elérjük, ha minden 20 centiméter vastag levelethez megcsúszunk és megöntözünk. A szellős és árnyékos helyen való szárítás által a levelek nedvartalma elpárolog, de azért a tápláló alkotórészek megmaradnak a levelben.

De nemcsak a leveleket, hanem a fiatal ágakat, sarjakat, fattyuhajtásokat is szoktak takarmány gyanánt adni. A levéltakarmányt szolgáltató fák és cserjék a következők: a) a jegenye-, erdei és vörösfenyő tüit csak a juh és kecske eszi meg; b) a juharok levelei általában kedveltek; c) az éger levelét nyers állapotban nem, csak száraz állapotban eszi meg a szarvasmarha; d) a kocsántal a tölgy levelét csakis teljesen kifejletten, ősz felé tanácsos adni, mert a fiatal levelek ártalmasak; e) a szilfa leveleit különösen a sertések szeretik; f) a hársfa és sóska-borbolya levelei is általában kedveltek.

Mindazonáltal már gyakori előfordulásánál fogva is a nyugat államaiban a kőrísa leveleivel való takarmányozás van leginkább elterjedve. Franciaországban számos helyen a kőrís tenyésztési határán belül levő előhavasok, a réteken és a szántók határszélein a tisztogatásból eredő köveket egyrakásra, úgynevezett murgerekre hordják, melyekbe kőrís husángokat ültetnek, ahol az kitünően tenyészik is. Bizonyoságot tehát annak, hogy a kőrís sovány talajjal is megelégszik.

A teljesen kifejlődött kőrísa ágait minden harmadik évben lenyesik, a leveleket a tehennel és a juhokkal etetik; lovaknak nem adják. A közbe eső két évben a galyakat nem nyelik le, csak a leveleket szedik le az ágakról. Számtalan esetben nagy vidékeket tettek már kitünő szolgálatot az ily kőrísfák. Az ily módon lombtakarmányt szolgáltató kőrísfákat a nálunk megszokott szeliemességgel „prairies d'aériennes”-eknek nevezik, ami talán akként fordíthatnánk le nyelvünkre, hogy lebegő rétek.

Kétségtelen, hogy a lombtakarmányhoz nem szokott állat eleinte vonakodik azt enni, — de az éhség rákényszeríti. Könnyebben rászokik, ha a lombot szalmas vagy gumós takarmánnyal keverjük és kissé megsózzuk. A megfásult ágakat gondosan válogassuk azokban ki, mert az állat száját és nyelvét könnyen megsértheti.

A lombnak mérsékelt módon történő szedése, — különösen most, augusztus havától kezdve — nem veszélyezteteti a fak életét.

„Erdélyi Gazda”.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása). Már évek óta nem volt oly élelnek a forgalom az év ezen időszakában mint jelenleg. Az őszi és tavaszi zöld takarmányt szolgáló vetőmagvak iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozott miáltal a készletek rohamosan fogytak. Tekintettel az országos takarmány hiányra nem ajánlhatjuk eléggé a gazdaközönségnek, hogy a még e hóban **vethető** magfelekből mint például őszi borsó, őszi búkköny, szős borsó búkköny és biborhere szükségletünket mielőbb fedezzék. Igen nagy keresletnek örvendtek egyes gabnafajok is mint a Sierban-féle, Ricti és a hatsoros buza, továbbá a kolostor és királyfózs.

Jegyzések nyersáruért 50 kg-t. Budapesten.

	Kor.		Kor.
Vöröshere	85—90	Cukorcizók	14—
Luczerna	75—80	Biborhere	40—44
Muhar	20—	Spergula	13—
Ősziborsó	12—13	Köles	8—

Téli búkköny	12—14	Mustár	14—
Tarlórépamag	44—55	Pohánka	13—14
Homok búkköny	24—	Baltaczim	16—17
Lófogú teengeri	12—		

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság
Nymatot a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szög 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

Kiadó lakás. Főter 22 sz. egy emeletes ház (jelenlegi csendőr-laktanya) 1905. április hó 24-től kiadó, értekezhetni ifj. Graef Jánosnál. Ugyanitt tisztán kezelt jó borok kaphatók. 3—3

Leggyorsabb pénzkölcsön.

Tisztviselői kölcsönt kaphatnak

állami és közigazgatási tisztviselők, katonai tisztiek, hivatalnokok és nyugdíjasok, 2-től 15 évre, legtöbb esetben kezes nélkül. Minden 1000 korona kölcsön után tőke és kamatban havonta enca kilenc kor. fizetendő. Megkereséseket közleendő által. évi törzsfizetés, szolgálati, születési idő és mennyi ö-szegű a mai napig a kiérdemelt nyugdíj igény. Előleges kiadás nem szükséges.

Ugyiszintén olcsó kamatu törlesztéses jelzálog kölcsönök gyorsan elintéztetnek. Minden irányban a legnagyobb diszkrétio biztosítottak. — Válasza bélyeg melléklendő.

ORSZÁGOS FÖLDHITEL ÉS SZEMÉLY KÖLCSÖN INTÉZET
KÖLOZSVÁRT, Király-utca 16. sz. 20 52

Leggyorsabb pénzkölcsön.

Sz. 940—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szelistei takarékpénztár szövetkezet végrehajtónak Ávrám Juon farkastelki lakos végrehajtást szenvedő ellen 600 kor. s ját. iránti végrehajtásos ügyében a farkastelki 385 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 765 1, 766 hr. sz. ingatlanra 170 kor., a 2 r. sz. 813 2 hr. sz. ingatlanára 46 kor., a 3 r. sz. 1088 2, 11091 2 hr. sz. ingatlanra 89 kor., a 4 r. sz. 1216 2, 1217 hr. sz. ingatlanra 65 kor., az 5 és 6 r. sz. 1416 1, 1422 hr. sz. ingatlanra 146 kor., a 7 r. sz. 1655 hr. sz. ingatlanra 40 kor., a 8 r. sz. 1757 hr. sz. ingatlanra 34 kor., a 9 r. sz. 2307, 2360, 2435, 2437, 2438 hr. sz. ingatlanra 74 kor., a 10 r. sz. 2328 1 2a hr. sz. ingatlanra 15 kor., a 11 r. sz. 2677 hr. sz. ingatlanra 59 kor., a 12 r. sz. 2689 1 hr. sz. ingatlanra 24 kor., a 13 r. sz. 2957 3b hr. sz. ingatlanra 25 kor., a 14 r. sz. 3213 1 hr. sz. ingatlanra 23 kor., a 15 r. sz. 3229 2 hr. sz. ingatlanra 37 kor., a 16 r. sz. 3568, 3569 hr. sz. ingatlanra 32 kor., a 17 r. sz. 3375 1 hr. sz. ingatlanra 32 kor., a 18 r. sz. 3725 1 hr. sz. ingatlanra 48 kor., a 19 r. sz. 3729 hr. sz. ingatlanra 40 kor., a 20 r. sz. 3738 3 hr. sz. ingatlanra 11 kor., a 21 r. sz. 3904 1 hr. sz. ingatlanra 9 kor., a 22 r. sz. 3927 1 hr. sz. ingatlanra 72 kor., a 23 és 25 r. sz. 4083 3a és 4083 6b hr. sz. ingatlanra 36 kor., a 25 r. sz. 88 2a és 94 hr. sz. ingatlanra 407 kor., összesen 1465 koronában megállapított kiküldési árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi szeptember hó 23-ik napján d. e. 10 órakor Farkastelke községházánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kiküldési árának tíz százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalván, 1904. évi május hó 13-án. 4

1—1

364/1904. véghr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1902. évi 11085 számú végzése következtében dr. Somló Ármán ügyvéd által

Csiszér,
kir. albiró.

képviselt Vojtek és Weisz czég javára László József és neje ellen 1872 kor. s jár. erejéig 1902. évi aug. hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefogalt és 2440 kor. becsült következő ingóságok, u. m. házbütorok és pénzeszközök nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. járásbírósa 1904 évi V. 209/1 számú végzése folytán tökéletesítés, ennek esedékes % kamatai, 1/8 % váltótíj és eddig összesen 25 kor. 75 fill. bíróság már megállapított költségei erejéig, Marosújvárt-végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközökre 1904. évi szept. hó 16-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Marosújvárt, 1904. évi augusztus hó 30. napján.

Dergán János,

kir. bir. végrehajtó.

1—1

Sz. 2785—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Brádetul” orlati pénz- és hitelintézet részvénytársaság végrehajtónak Préda Miklós és neje Maftain Anna végrehajtást szenvedő elleni 118 kor. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. járásbírósa) területén levő Vizakna város határán a Maftain Anna I. Juon férj. Préda Miklós nevére a vizaknai 255 sz. tjkvben A + 1, 4, 5 r. sz. 299, 300, 2224, 2226 hr. sz. a. felvett ingatlanokra 762 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi szeptember hó 13-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. járásbírósa tkvi. hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladtnak fognak.

Árverezni szándékozók végrehajtató és képviselőjének kivételével tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 % -át vagyis 76 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. a. felt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírokban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi. hatóságtól.
Kelt Vizaknán 1904. évi aug. hó 6-án.

Korinszky Győző,
kir. járásbíró.

1—1

Sz. 323—1904. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszék 1903. évi 10480 sz. végzése következtében Róth Keresztély ügyvéd által képviselt Márton Hermann javára Bredian Nicolae ellen birtokbaadás s jár. erejéig 1904. évi január hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 2150 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 telen és 1 gőzesséplőgéj nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. járásbírósa 1904-ik évi V. 10 5 sz. végzése folytán 62 kor. 50 fill. elvont haszon, ennek 1903. évi november hó 6. napjától járó 5 % kamatai, és eddig összesen 95 kor. 57 fill. bíróság már megállapított költségei erejéig Alamoron végrehajtást szenvedőknél leendő eszközökre 1904. évi szeptember hó 16-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságukat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Vizaknán, 1904. évi aug. hó 26. napján.

Eichner Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

1—1

Sz. 2032 904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Magyar Jelzálog-hitelbank budapesti bej. czég végrehajtató részére 1252 kor. 92 fill. tőke, ennek 1903. évi december hó 1. napjától járó 6 % kamatai, 145 kor. 50 fill. eddig már megállapított egy a jelenlegi 20 kor. meghatározott és az ezután felmerülő költségek behajtása végett Czilka Demeter és társai végrehajtást szenvedettek elleni, a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. járásbírósa területéhez tartozó orosi község határán fekvő, a 29 sz. tjkvben felvett s Botezán Kihirian, György és Ignác orosi lakosok nevének álló A + 1, 7—9 r. sz. 46 1, 46 2, 480, 481, 516, 528 hr. sz. ingatlanokra 1102 kor., az orosi 122 sz. tjkvben felvett s Czilka György és János orosi lakosok nevének álló A + 1 r. sz. 8 hr. sz. belsőlegre 320 kor., az orosi 123 sz. tjkvben felvett s Czilka György orosi lakos nevének álló A + 1, 5 r. sz. 9 r. sz. 115/1 2 hr. sz. kertre és szántóra 292 kor., az orosi 124 sz. tjkvben felvett s Botezán Vazul és neje Csizmás Szilvia orosi lakosok nevének álló A + 3 r. sz. 454, 455, hr. sz. szántó és kaszálóra 279 kor., az orosi 1126 sz. tjkvben felvett s Bedőházi Pál kutyafalvi lakos nevének álló A + 8, 15, 17, 18, 38, 41, 67 r. sz. 199 115/1 1, 144, 115/1 2, 196, 236, 331, 332, 401, 196 2 hr. sz. szántóra 960 kor., az orosi 140 sz. tjkvben felvett s Botezán Vazul és neje Csizmás Szilvia orosi lakosok nevének álló 414, 415 hr. sz. szántó és kaszálóra 258 kor., az orosi 142 sz. tjkvben felvett s Botezán Ilona Moldován Trajáné orosi lakos nevének álló 357/1 1 hr. sz. szántóra 68 kor., az orosi 82 sz. tjkvben felvett s Botezán Gergely orosi lakos nevének álló A + 3—5 r. sz. 115/2/2, 357/2, 357/1/2,

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat

igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

Ugyan itt egy ügyes fiu tanulóknak felvétetik.

a legszolidabb szabott árak mellett
osakis mindig
a legjobb minőségű árak lesznek ki-
szolgálva,

Szerint

letü.

RSA.

SALAMON GÉZA

czipész

NAGYENYED, Főter 25 sz. (Központi vendéglő épület)

115 l. 2 hr. sz. szántóra 396 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 146 §-a alapján elrendeli.
Az árverés megtartására határnapul az 1904. évi szeptember hó 24-ik napjának d. e. 10 órája Oroz községben a köz-égházaloz tüzetik ki. Az árverésnek kitett ingatlanok becserélon alól is elfognak adatni.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában jelzett óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.
Marosujvárt, 1904. évi május hó 30-án

Csegezy
kir. járásbíró.

1-1

2812-1904 szám.

Pályázati hirdetés

A diómái, diódi és ponori közjegyzőségek községeiből összesen 8 községből 9500 lélekkel Felgyógy székhelyvel alakított felgyógyi körorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Javadalmazás:

- 1700 kor. évi fizetés és 300 kor. uti-átalány.
- Hivatalos kiszállások alkalmával a vagyonszáknál a beteg megvizsgálása- és vényírásért egy a községhez, mint a beteg lakásán 1 koronát számíthat fel. Ugyanezen díjazás jár a kör székhelyén is.

Ha pedig hivatalos kiszálláson kívül hivatik beteghez, ha a község a székhelytől 2 klm. távolságra esik: kilométerenkint 30 fill. fuvardij, vagy természetben járó fuvar illeti meg. Ezenkívül nappal 2 kor., éjjel pedig 4 kor. rendelési díjt számíthat fel.

Műtéteknél a magánorvoslás díjazását megállapító 95038-900. VI. sz. B. M. rendelet IV. fokozatában a díjak legkisebb mértékét számítatja fel.

Felhívom a pályázni kívánó orvostudorokat, — a kik ezen állást elnyerni óhajtják — hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a s illetve az 1876. XIV. t.-cz. 145. § szerint előirt minősítéseket — tekintetbe véve a 93289-898 sz. B. M. rendelet intézkedéseit is — igazolól okmányokkal folszerelt kérvényüket hozzám f. évi október hó 15-ig annál is inkább adják be, mivel a később érkező pályázatokat nem fogom tekintetbe venni.

A választást f. évi október 29-ik napjának d. e. 9 órájkor Felgyógy községhezánál fogom megtartani.

A megválasztott körorvos állását 1905 évi január hó 1-én köteles elfoglalni.

Nagyenyed-n, 1904. augusztus 29.

Imreh József,
főszolgabíró.

Eladó

4 lóerejű, új, használati engedéllyel bíró

cséplőkészlet,

olyan, mintegy új.

Cím: CZOUFAL MIHÁLY Marosujvár.

Cséplést keresek

4 lóerejű garnitúra számára, a gépem kifogástalanul dolgozik, szíves megkeresést a jó munka megfizeti.

Cím:

CZOUFAL MIHÁLY

Marosujvár. 336 10-10

Erdélyi Ernőné

kárpitos műhelye és butor-raktára
NAGYENYED, Buza-piacz.

Raktár mindennemű hajlított fa- és vas-butorokban, ugyszintén tükrök, képek és mindenféle esztergályozott butorokban. — Javítások gyorsan eszközölnék.
Számos éven át Ióvároskban és elsőrendű műhelyekben szerzett tapasztalataim által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a műhelyemben készült

KÁRPITOS BUTOROK

a t. vevőimet minden irányban pontos és szolid kiszolgálással kielégítik. — Rendeléseket különlegességekben is teljesítek és szaképpzetségem által biztosítom, hogy minden rendelést a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.
Egy kísérlet által ezen állításomról teljes meggyőződés szerzhető, a miért is bátor vagyok kérni, miszerint személyes látogatásával megismerjék a szíveskedjék, esetleg egy levelezéssel szíves értesítést kérve, hogy annak érkezése után én tehessem személyes tiszteletemet. 48-50

Butorok csomagolását olcsón elvállalom

Holländer Márton

férfiszabó üzlete Kolozsvárt,
Kossuth Lajos-utca 3. szám.

Nagy választéku raktárából hazai és angol civatszővetékből k szit mérték után mindennemű férföltönyöket.

Kiváló szabásért és fagonért kezesség vállaltatik.

Szövetmintákat kívánatra küld.

Megrendelésnél elég a mérték beküldése.
356 4-26

A „KÁVÉ KIRÁLY”-hoz.

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az esakis „Király kávét” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddiz nem létezett módszer szerint an pörkölvé. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérniünk s így minden kávésműró, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni. Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb ezikk, melyből a finom zamatu s illatu aonnal ellilann, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaalomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz 4 kor. 80 fill 2 kgros doboz 9 kor 4 kgros doboz 17 kor. 20 fill.

Ezen különleges pörkölt kávén kívül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve utánvétellel bármely postaalomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin	Cuba	kor. 13.50
1 " " " "	Ceylon	" 12.-
1 " " " "	Jamaica	" 11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA a „Kávé király”-hoz
BUDAPEST, VI. ker., Terecz-körut 2 b.

A „KÁVÉ KIRÁLY”-hoz. 279 20-26

E szakmában egyedüli műhely az erdélyi részekben!

Klaszovitt György

szijgyártó, nyerges, táskás és bőröndös
KOLOZSVÁRT.

Jó és szép munkáért és haladásért többször kitüntetve

Nagy raktár kész hámoz és nyergesben, ugyszintén utazótáskák és bőröndök, Plaidzások, esernyő és bot-tartók, uti tolette táskák, minden forma és nagyságban, puskatokok, vadásztáskák, gamásni, töltényövek, vadász-szekek és minden előforduló bőrárak esakis saját gyártmányaim óriási választékban.

Téli és nyári lótakarók és lóhalék, az egész lóra és külön csak a fejre (legyek ellen).
Mindem előforduló bőrárak rendelése szerint rövid idő alatt legutányosabb árban készitek.

Mindenféle takarók és bőröndök szerkesztés nagy raktár.

Póztai megbízásokat gyorsan és pontosan teljesítek.
18-52

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatöréssel, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve

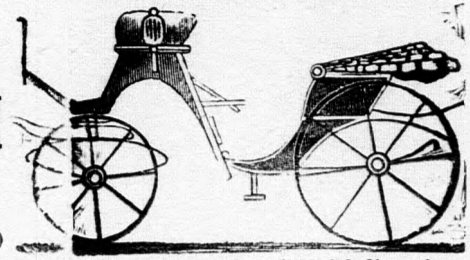
HATTYU GYÓGYSZERTÁR
által Majna-Frankfurt. 109-52

Udvari és Társa

kocsigyártó cég

Legnagyobb készletet tart új kocsikból, valamint elvállal a szakmába vágó javításokat, kocsit lakozást, bélelést kívánat szerint Kívánatra árjegyzéket küld.

Használt
kocsit
becserél.

23 67-100

Megrendeléseket készséggel teljesít. Vidéki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. é. közönség eddig irautunk tansított nagybecsű partfogását jövőre kérve, mely tisztelettel

UDVARI ÉS TÁRSA
KOLOZSVÁRT, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett.)

DAVID VENGZEL

hangszerkészítő

KOLOZSVÁRT.

RAKTÁRA:
az összes réz, fa, fuvós és vonós hangszereknek és azok mindenféle alkatrészeinek.

NAGY JAVÍTÓ MŰHELY.
Kolozsvár, Deák Ferencz u. 10.

354 4-26

JOÁNOVIC TESTVÉREK fényképészek

(ezelőtt KATÓ J.)

KOLOZSVÁRT, Mátyás király-lér 32. szám.

Elsőrendű műterem.

Készít nagyításokat, Aquarelleket és olajfestményeket a legtökéletesebb kivitelben.

Platin és szines képek,

Öltözök a n. é. közönség rendelkezésére állanak.
29-104

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 120.000 korona.

Előnyös kölcsönt ad betáblására, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jéhitelű pénzintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket keves órszai díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6 1/2%, mellett, kereskedelmi váltókat pedig 8%, mellett számíto le

Betétet kedvező kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

UJ!

Telefon sz

Van szere ebédlő-, háló- Asztalos gyorsan és pontosan A n. érd

SZESZAK

KOLOZSVÁRT

Alapított 1870-ben

Kocsi nagy raktár

Nagy kocsijavító-technikai gépekkel

Minden

Videki megkeres

Gyárunk az egyedi részlet: kerek, kov személyes vezetésünk legutányosabbak arad jutányos árban, Beeser partfogását

255 23-50

Köszvények

Naftalin, Kovarpor, Féreg ir sebészeti és bete eszközök nagybar

Burge

gyógyár
KOLOZSVÁRT

RÉZÖNTÖDE

den lokom linka főz szüleket. csapok és es e szakmába vág szilést jutányosan mindennemű réz Vidéki megkeresése léseket gyorsan, p RAPOORT AD KOLOZSVÁRT, Felleg

Gers

erdélyi márvány,
Gyartelep és KOLOZSVÁRT

UJ! **Butorraktár és kárpitos üzlet!** **UJ!**

Telefon szám 259. **SZATHMÁRY JÁNOS** KOLOZSVÁRT, Malom-utca 8.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy butorraktárban magyar hazai gyártmányok dús választékban kaphatók; u. m. ebédlő-, háló- és szalonberendezések, irodai felszerelések stb. Asztalos és kárpitos munkák rajzszerinti elkészítését, valamint minden e szakmába tartozó javítás, átalakítás stb. munkálatokat olcsó áron, gyorsan és pontosan eszközölöm. Vidéki megbízások és megkeresések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. A n. érd. közönség b. pártfogásáért esdve, maradtam kiváló tisztelettel

250 23-52 **Szathmáry János.**

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA
kocsigyártók
KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapított 1870-ben. Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.
Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. — Pontos kiszolgálás.
Mindennemű kocsik raktára.
Vidéki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legutányosabbak arban is. Főcélunk a jó, szolid munka jutányos arban.
Beesés pártfogását tisztelettel kérve

Szészák Ferencz és Fia
kocsigyártók.
255 23-50

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI
GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R.T.

Alaptőke 200000 kor. **NAGYENYEDEN.** Alaptőke 200000 kor.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legolcsóbb kamattalab mellett.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 1/2%-ot számít.

Törlesztés kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2% alapkamattal főtörlesztésre, a becsérték feléig.

Régibb és magas kamata jelzőkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál és mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorozt értékeket.

Betétek után 1904. július 1-től naptól napig 4 1/2%-ot fizet.

Le a kész ruhákkal.

Nem kell többé kész ruhákat venni,
mert a **legszebb öltönyöket** készítem már **18 forinttól kezdve**

valódi angol, bel- és külföldi, ugyszintén hazai gyártmányu tiszta gyapjú szövetekből.

A miről tisztelt vevőim egy próba rendelés után meggyőződhetnek. Műhelyemben csakis nagyvárosi képzett munkásokat foglalkoztatok és a legkényesebb igényeknek megfelelő munkát állítatok ki, a mennyiben munkásaimnak a legnagyobb árt fizetem a helyi piacon.

Állítasom valódiságáról bárki meggyőződést szerezhet, a mennyiben nem árasztom el a tisztelt vevő közönséget **hazug reklámokkal.**

Mesteri szabásért kezeskedem.
GOLDSTEIN MÓR
209 8-52 **uri szabó, Fötér 15. (Vár-épület.)**

NÉMETHI ISTVÁN
első erdélyi szobrászati műterme
KOLOZSVÁR, Monostori-út 129. (Sajtó háza)

Van szerencsém b. tudomására hozni, miszerint Monostori-út 129 sz. alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **SZOBRA SZATI MŰTERMET** nyitottam, hol elválllok minden e szakban létező faragványokat u. m. épületdíszítést gipsz, kő, műkő, terrakotta és ezementből.

Belső díszítést új modern kivitelben ebédlők, szalonok, dísztermek vagy bármely szobák mennyezeteit barocce vagy külföldi stílusban illemben olcsó arban.

Angol kertekké való ezement szoborosportok, virágvázak talapzattal, szökőkutak stb. melyek a tagynak is elneállanak. Ezement vagy ércbe öntött síremlékek szoboralakban agyag skizsek bemutatása mellett.

Bármely sírkövekben alkalmazható legújabb rendszerű karrai fehér márványból vagy más kőemből a legszebb kivitelű Realief, Profil vagy Anfaszban művészi domborműveket, melyeket teljesen hűen jól felvet fénykép után mintáz és farag. Vidéki megrendelésekre azonnali válasz.

Kiváló tisztelettel **Némethi István** szobrász.
268 2-52

Angol és francia illatszerek.

Bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek.

Fertőtlenítő anyagok, padlómaszok.

Gazdasági cikkek, állatgyógyszerek.

Készítők Gyárak és Cseplőgépekhez.

Naftalin,
Kovarpor,
Féreg irtók.
Sebészeti és betegápolási eszközök nagybani raktára.

Burger F.
gyógyárú üzlete
KOLOZSVÁR, Fötér.

RÉZÖNTÖDE.

256 3-52

Készít szeszgyárak, gőzmalomok és vízművekhez való minden öntvényeket. — Cseplőgépek, lokomobilok javítását eszközözi. Pálinka főzésnél szükségeltető kavarázó készülékeket. Fürdőkhöz szükségeltető rézcsepapok és esavárokat, valamint minden e szakmába vágó sárga réz öntést és készíttést jutányosan elvállal. Továbbá készít mindennemű réz és ágyufém öntést. Vidéki megkereséseket és megrendeléseket gyorsan, pontosan eszközöl.

RAPOPORT ADOLF rézöntő
KOLOZSVÁR, Fellegvári-ut 6 sz.

Kalap, nyakkendő és fehérműk.

BERKOVITS BÉLA
női-, férfi-, fiu- és gyermek ruha, valamint férfi-divat üzlete
Nagyenyed, Fötér 3.

Bátor vagyok a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy bevásárlásutazásomból haza érkezvén, a tavaszi idényre **sok szép őszi ujdonságokat** bevásároltam.

Különösen bátor vagyok b. figyelmét felhívni **elegáns és divatos** női kabát raktáromra.

Saját szabóműhelyemben

24 órán belül készítek mérték után a legkövetelőbb izlésnek megfelelő **férfi- és gyermek ruhákat.**

Továbbá dús választékban tartok férfi-, fiu- és gyermek kész-ruhákat, valamint elismert legjobb minőségű **női-, férfi- és gyermek-czipők**, valamint kalap, nyakkendő és fehérműveket.

Beesés látogatását örömmel várva, s magamat szíves pártfogásába ajánlva,
Kiváló tisztelettel

BERKOVITS BÉLA.
427 68-*

Pontos és szolid kiszolgálás.

Gerstenbrein Tamás
erdélyi márvány, svéd gránit, Labrador és Syenit köipari vállalata
KOLOZSVÁRT.

Gyártelep és központ: **KOLOZSVÁRT.** Fióktelepek: **Nagyszében és Nagyvárad.**

Gerstenbrein Tamás
képesített kőfaragó mester.
252 24-52

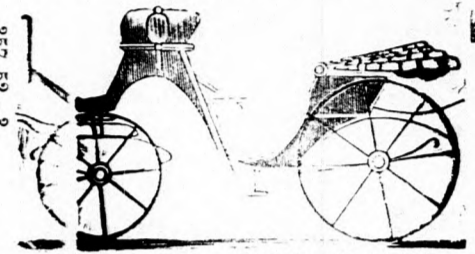
Elvállalja a magas építményeknél előforduló összes kőfaragó és kőszobrász munkákat, sírkövek, sírkerítések és kapcsolatosan e szakmába vágó mindennemű munkálatokat.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-gyár

BRASSÓBAN.

Iványi G.
kocsigyártó Kolozsvárt,

Berde
Mózes
utca
5. sz.

Készletet tartok a legzölésőbb kivitelű kocsikból. Elválalok e szakmába tartozó javításokat, fényezést, párnázatok elkészítését és újra való bevonását, valamint korvas és kerek munkálatokat a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendeléseket a legnagyobb megbízhatósággal gyorsan és pontosan teljesítek, miről hosszú éveken át szerzett gyakorlatom és a korral haladó tanulmányom biztosítja a n. é. közönséget.

Kérdésközlésekre a legnagyobb készséggel válaszolok.

Használt kocsik magas árban becsesültek.

BALLA BÉLA

már évek óta előnyösen ismert friss hús és finom csemege hentesáru

üzletét legnagyobbjává átalakította, úgy, hogy ott a legmagasabb igények is kielégítést nyernek és ehhez a naponta frissen vágott hús és hufelóit hiánytalan mérés és előzékeny kiszolgálás mellett bocsátja a n. é. fogyasztó közönség rendelkezésére.

Hús áraim a következők:

Marhahús	1 kilogramm	56—64 fillér.
Borjuhús	1 „	56—64 „
Sertéshús	1 „	1-04 karaj 1-36
Juhhús	1 „	40 fill.

Megint előző részére hához szállítok úgy húst, mint hentesáru és nagyobb árkedvezményt nyújtok.

Szalonnát és zsirt előnyös árak mellett nagyban és kicsinyben tul nagy raktáram miatt igen kedvezményes árak mellett szolgálók.

N. b. pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

BALLA BÉLA.

VAJNA MIKLÓS és TÁRSA

uri és női divatruháza NAGYENYEDEN.

Van szerencsénk a nagyrebecsült vevő közönség szives tudomására hozni, hogy üzletünk legnagyobbítása alkalmából ki kellett költözködnünk. Addig is, a mig az üzlethelyiségünk készen lesz, egy kényelmes nagy fasátorba helyezkedtünk el. Ennél fogva az összes

nyári ujdonságokat

mélyen leszállított árban árusítjuk el.

Szives pártfogását továbbra is kérve

illő tisztelettel

VAJNA MIKLÓS és TÁRSA.

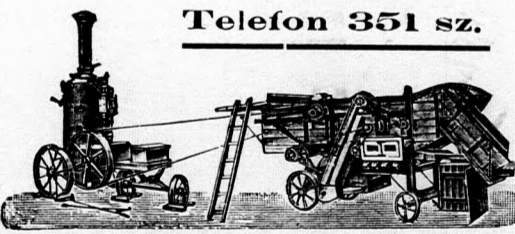
Babós és Társai

KOLOZSVÁRT, vaskereskedése Deák Ferencz-u. 25.

Nagy raktár mindennemű hazai gyártmányu vasárakban u. m. *kudsi-ri-rúvasak, építkezési-vasgerendák, kész falkötővasak, Beocsini cément, Gypsz, Menyezet-nád-fonat, Fedél és elszigetelő lemezek, Carbolineum, Kátrány, Koczká alakú kovács szén, Koax és Faszén, Hollandi kence* és mindennemű *festékárak, Gazdasági gépek és eszközök, gépolaj, gépszij, rézgálicz és Raffia hánccs.*

Telefon 351 sz.

Üzletünkben fizető pénztárgépet állítottunk fel, mely minden készpénz fizetésről szelvényt ad és 50 korona ilyen szelvények visszaadása ellenében 1 koronát térítünk meg.

Tüzmentes pénzszekrények, valamint használt pénzszekrények is kaphatók. Konyhaberendezési cikkek. Épület vasalások. Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

Gazdasági gépekből árjegyzékek díjmentesen küldetnek. 12-52

Cs. és kir. udvari
szállító

NEUMANN M.

Szerb kir. udvari
szállító.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér.

A tavaszi és nyári idényre

ajánl tavaszi és nyári öltönyöket, átmeneti kabátokat (Double-Úlster, Raglán), tavaszi felsőket (überzieher), Havelok ujjakkal és ujjak nélkül. Gazdasági kabátok szövettel. — Fekete szalon és frak öltönyöket.

Nagy választék fiu-, leány- és gyermek-ruhákból.

Minták és képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél elegendő mértéknek egy régi öltöny beküldése. Gyermekruhák rendelésénél elegendő, ha a gyermek korát, a kívánt szint és árt velem közlik.

Előfizetési feltételek

helyben hához hordva vagy postán küldve:

Egész évre
Fél évre
Negyedévre

Egyes szám ára

Hirdetések díja

— centiméterenként 6 fill.
dők és gyárosok külön árakban részesülnek.

Nyilt tér eora 40 f

Meg

Zágr

Mi magyarok nem mint az angolok, s mint például a japán tudóst csak azért nyozza a külöföle az Alföldről még a véssbbé a románok, s A magyar ember nyelmszeretét nekü véka eső, köből sár én mondom ezt elős

A magam részéről próbálom. Elutaztam a helyszínén tanulm fehérlapot a maga l e pillanatban a hor resen.

A horvátok szép lően friss lendülete, a horvátokat a szer magyar égiszt — kell hogy eltötsön. Vezetóm — egy Muzeumba vitt.

Banulva láttam, ségtára felettebb g teg kincseit tartain Fűvészkertjük e vények produktum a vezetőszerpet.

Városligetjükről hangján lehet bes mesébe való. Ezt képzelnék egy közt is számot tes hatatlan térségen,

Be

— A „K

A székelyföld ez kicsiny falu. Az és legszegényebb, alig terem annyit lakosság ehen ne falu végén épített feleségével, fiával eldegéltek, talán azért panaszt sok kerestek senkitől egymáshoz, mert nem költötték pen nem tanultak hiu voltak.

Pedig nagy sz v. laki elégedett, elégedett sorsava mekkora. Nem is pedig nagyravág hűk, mert min lakozott lelkükbe Bede apó meg s annyira megte ide jött. Akkor Isten áldása bő tott rozskenyeret De elkövetkez meghalt, az apát

egyenruhákat és